

Sygn. akt X P 37/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Anna Garnearz

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2020 r. we Wrocławiu

na rozprawie sprawy

z powództwa: **A. S.**

przeciwko: **Wojewódzkiemu Sztabowi Wojskowemu we W.**

o odprawę emerytalną

I. zasądza od strony pozwanej Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego we W. na rzecz powoda A. S. kwotę 22.897,44 zł (dwadzieścia dwa tysiące osiemset dziewięćdziesiąt siedem złotych 44/100) brutto wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty;

II. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.816,24 zł brutto;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 stycznia 2020 r. (data wpływu do tut. Sądu) powód A. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odprawy emerytalnej w kwocie 22.897,44 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje powództwo powód podniósł, że jest emerytowanym żołnierzem, pełniącym służbę przez okres 35 lat. Decyzją z dnia 23 sierpnia 2007 r. ustalone zostało mu prawo do świadczenia emerytalnego. Następnie powód podjął pracę jako tzw. pracownik emeryt i nieprzerwanie w okresie od dnia 1 sierpnia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. wykonywał pracę w wymiarze pełnego etatu u pozwanego. Wystąpił do pozwanego z wnioskiem o przyznanie i wypłatę odprawy emerytalnej w związku z zakończeniem pracy z powodu przejścia wyłącznie na emeryturę. Pozwany nie odpowiedział jednakże na wezwanie, czym nie podjął próby mediacji. Powód zaznaczył, że nie podjął kolejnej pracy po ustaniu stosunku pracy z pozwanym.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Wojewódzki Sztab Wojskowy we W. wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana wskazała, że powód pozostawał u niej zatrudniony od dnia 10 sierpnia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. Umowa została rozwiązana na mocy porozumienia stron. Wcześniej powód był żołnierzem zawodowym, zwolnionym ze służby w dniu 3 sierpnia 2007 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, w następstwie czego uzyskał prawo do emerytury wojskowej. Strona pozwana nie uznała roszczenia powoda z uwagi na fakt, iż nie został on zwolniony ze względu na przejście na emeryturę. Prawo do emerytury posiadał zanim został zatrudniony u strony powodowej. Emeryturę uzyskał już bowiem w 2007 r. Pozwana wskazała, że odprawa, której domaga się powód przysługuje wyłącznie pracownikom przechodzącym na emeryturę lub rentę na podstawie przepisów o powszechnym systemie emerytalnym, natomiast powód przeszedł na emeryturę na podstawie przepisów ustawy branżowej.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód A. S. ukończył studia wyższe zawodowe w (...) im. gen. A. W..

Dowód: - dyplom z dn. 30.08.1980 r. w aktach osobowych powoda.

Pełnił służbę w Wojsku Polskim w okresie od dnia 24 kwietnia 1972 r. do dnia 3 sierpnia 2007 r. W tym czasie zajmował następujące stanowiska:

- od dnia 24 kwietnia 1972 r. do dnia 29 maja 1972 r. w 15. (...) jako elew;
- od dnia 30 maja 1972 r. do dnia 24 września 1972 r. w 6. (...) jako elew;
- od dnia 25 września 1972 r. do dnia 24 sierpnia 1974 r. w (...) jako kadet;
- od dnia 25 sierpnia 1974 r. do dnia 27 września 1974 r. – Dyspozycja Dowódcy (...);
- od dnia 28 września 1974 r. do dnia 28 września 1978 r. w (...) jako pomocnik szefa służby samochodowej;
- od dnia 29 września 1978 r. do dnia 30 sierpnia 1980 r. w (...) jako słuchacz;
- od dnia 31 sierpnia 1980 r. do dnia 5 października 1980 r. w Dowództwie (...) w dyspozycji;
- od dnia 6 października 1980 r. do dnia 21 października 1980 r. w 6. (...) jako dowódca plutonu samochodowego;
- od dnia 22 października 1980 r. do dnia 9 lutego 1984 r. w (...) jako szef służby samochodowej;
- od dnia 10 lutego 1984 r. do dnia 31 stycznia 1990 r. w (...) jako I sekretarz POP;
- od dnia 1 lutego 1990 r. do dnia 29 sierpnia 1996 r. w (...) jako dowódca Grupy Uprzedzania;
- od dnia 30 sierpnia 1996 r. do dnia 6 lutego 1997 r. w (...) jako szef sztabu – zastępca dowódcy batalionu;
- od dnia 7 lutego 1997 r. do dnia 23 września 1999 r. w WSzW W. jako starszy oficer poboru i uzupełnień;
- od dnia 24 września 1999 r. do dnia 30 czerwca 2004 r. w WSzW W. jako kierownik sekcji poboru i uzupełnień;
- od dnia 1 lipca 2004 r. do dnia 31 lipca 2007 r. w WSzW W. jako szef sekcji sekcja poboru i uzupełnień.

Dowód: - świadectwo służby z dn. 03.08.2007 r. w aktach osobowych powoda.

Powód ukończył studia wyższe magisterskie na kierunku politologia w zakresie marketingu politycznego.

Dowód: - dyplom z dn. 05.02.2001 r. w aktach osobowych powoda.

Powód pełnił służbę przez 35 lat. Decyzją z dnia 23 sierpnia 2007 r. powodowi została przyznana emerytura wojskowa od dnia 4 sierpnia 2007 r. w wysokości 3.940,63 zł.

Dowód: - decyzja o przyznaniu emerytury z dn. 23.08.2007 r., k. 8 – 12.

W okresie od dnia 10 sierpnia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. powód pozostawał zatrudniony w Wojewódzkim Sztabie Wojskowym we W. na stanowisku referenta (10.08.2007 r. – 25.09.2011 r.) oraz inspektora (26.09.2011 r. – 31.12.2019 r.) w pełnym wymiarze czasu pracy. Powoda obowiązywała dobową normą czasu pracy w wymiarze 8 godzin oraz tygodniową normą czasu pracy w wysokości 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy.

Stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę na mocy porozumienia stron.

Dowód: - umowa o pracę na czas określony z dn. 09.08.2007 r. w aktach osobowych powoda,

- informacja o warunkach zatrudnienia z dn. 09.08.2007 r. w aktach osobowych powoda,
- umowa o pracę na czas nieokreślony z dn. 07.07.2008 r. w aktach osobowych powoda,
- informacja o warunkach zatrudnienia z dn. 08.07.2008 r. w aktach osobowych powoda,
- porozumienie zmieniające umowę o pracę z dn. 15.09.2011 r. w aktach osobowych powoda,
- informacja o warunkach zatrudnienia z dn. 15.09.2011 r. w aktach osobowych powoda,
- informacja o warunkach zatrudnienia z dn. 15.05.2012 r. w aktach osobowych powoda,
- wypowiedzenie umowy o pracę z dn. 08.10.2019 r. w aktach osobowych powoda,
- świadectwo pracy z dn. 31.12.2019 r., k. 13.

Pismem z dnia 10 stycznia 2020 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty odprawy emerytalnej wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty.

Dowód: - wezwanie z dn. 10.01.2020 r., k. 14.

Miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jako ekwiwalent za urlop wynosiło 3.816,24 zł.

Dowód: - zaświadczenie z dn. 25.02.2020 r., k. 26.

Hipotetyczna wysokość odprawy powoda wynosiła 22.897,44 zł brutto.

Dowód: - pismo pozwanej z dn. 21.07.2020 r., k. 36.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu.

W niniejszej sprawie powód A. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odprawy emerytalnej w kwocie 22.897,44 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty. Strona pozwana natomiast wносиła o oddalenie powództwa.

Materialnoprawną podstawę roszczenia powoda stanowi art. 92¹ § 1 k.p., w myśl którego pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia cytowanego przepisu wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do jednego z tych świadczeń, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. Wyrażany jest także pogląd, zgodnie z którym kodeksowa regulacja odpraw emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym zakresie (por. wyrok SN z 9.12.2015 r., I PK 1/15, LEX nr 1959540). Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. art. 92(1). Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

Zgodnie z art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2020 r., poz. 265, 285), członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia (ust.1). Do okresu pracy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze (ust.2). Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (ust.3). Odprawę, o której mowa w ust. 1, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy (ust.4).

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na zasadności przyznania powodowi prawa do przedmiotowej odprawy, przy uwzględnieniu, iż powód przeszedł na emeryturę wojskową, nie zaś emeryturę powszechną.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r. (sygn. akt I PK 1/15, Legalis) nie pozostawia wątpliwości, co do zasadności przyznania powodowi prawa do odprawy emerytalnej w oparciu o art. 92¹ § 1 k.p. w zw. z art. 94 ustawy o służbie cywilnej.

We wskazanym orzeczeniu Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności wskazał, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy jednoznacznie skrytykował stanowisko sądów I i II instancji, które jednomyślnie przyjęły, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. ma taki sam charakter jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a zatem nie ma jakichkolwiek racjonalnie uzasadnionych podstaw, aby żołnierz, który otrzymał odprawę o charakterze i funkcjach odprawy emerytalnej, otrzymał świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej

pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Sąd Najwyższy odniósł się także negatywnie do stwierdzenia sądu II instancji w zakresie, w jakim ten wskazał, że świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przysługuje jedynie w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec czego uprawnienie do odprawy emerytalnej nie powstanie w związku z przejściem na emeryturę wojskową. Sąd Najwyższy wskazał, że omawiany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 k.p. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 czerwca 2004 r. W ocenie Sądu Najwyższego zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładania prowadziłyby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych, jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatecznie świadczenie jako korzystniejsze. Tym samym uprawnienie wynikające z art. 92¹ § 1 k.p. nie jest uwarunkowane przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Rejonowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w cytowanym wyroku, a także zawartą w nim argumentację prawną.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p., przy braku zaistnienia przesłanki negatywnej z art. 92¹ § 2 k.p.

Niewątpliwie powód spełnił warunki uprawniające do emerytury, co wynika wprost z bezspornej w niniejszej sprawie okoliczności przyznania powodowi emerytury wojskowej, którą otrzymuje od dnia 4 sierpnia 2007 r. Bez znaczenia pozostaje przy tym, iż powód spełnił warunki uprawniające do emerytury wojskowej, nie zaś emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z dniem 31 grudnia 2019 r. uległ rozwiązaniu stosunek pracy łączący strony, w tym powoda, mającego niejako podwójny status pracownika – emeryta. Z tym dniem nastąpiła w przypadku powoda zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta, co należy uznać za przejście na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę istniał związek czasowy.

Ewentualne otrzymanie przez powoda odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, czego pozwany w niniejszej sprawie nie zarzucał, nie wyłączało, jak wynika z cytowanego wyżej orzecznictwa, prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. w zw. z art. 94 ustawy o służbie cywilnej.

Negatywnej przesłanki do zasądzenia odprawy nie stanowi również okoliczność, że powód już jako emeryt podjął zatrudnienie ponownie u pozwanej. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z 21.11.2012 r. (III APA 12/12), status emeryta nie dyskwalifikuje z prawa do podjęcia ponownego zatrudnienia u tego samego, czy też innego pracodawcy. Zatem okoliczność ta nie może pozbawiać prawa do odprawy emerytalnej

Za ugruntowane w orzecznictwie uznać również należy stanowisko, zgodnie z którym okoliczność, że powód teoretycznie mógł już wcześniej domagać się wypłacenia odprawy na skutek rozwiązania innych stosunków pracy w okresie, w którym spełniał warunki do uzyskania emerytury, nie wyklucza wysunięcia przez niego żądania o wypłatę odprawy emerytalnej od kolejnego pracodawcy, o ile tylko powód wcześniej od żadnego z pracodawców odprawy emerytalnej nie otrzymał. W niniejszej sprawie okoliczność, że powód nie otrzymał wcześniej odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. w zw. z art. 94 ustawy o służbie cywilnej była bezsporna.

Zgodnie z art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości

sześciomiesięcznego wynagrodzenia, przy czym należy uwzględnić inne okresy zatrudnienia, zgodnie z ust 2 powołanego przepisu

Rozważania dotyczące wykładni art. 92¹ k.p. mają odpowiednie zastosowanie do interpretacji przepisu art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Skoro zatem powód spełnił przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, zgodnie zaś art. 94 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Z 2017 poz. 1889) członkowi korpusu służby cywilnej, który przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej (przy uwzględnieniu innych okresów, o których mowa w art. 94 ust 2 ustawy o służbie cywilnej), jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, to na rzecz powoda należało zasądzić odprawę emerytalną w wysokości 22.897,44 zł, zgodnie z zaświadczeniem strony pozwanej.

Sąd zważył, że termin wymagalności świadczenia jakim jest odprawa emerytalna przypadła na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 31 grudnia 2019 r. Od dnia następnego, tj. od dnia 1 stycznia 2020 r. strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zaspokojeniem roszczenia powoda. Od tego zatem dnia należało liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej tytułem odprawy emerytalnej kwoty.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się o dokumenty zebrane w toku postępowania. Sąd nie zakwestionował przedstawionych przez strony dowodów z dokumentów, których prawdziwość również nie podważyła żadna ze stron.

Mając na uwadze powyższe, w punkcie I sentencji wyroku Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 22.897,44 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.816,24 zł brutto, stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, która stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Kwotę 2.700,00 zł Sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

Orzeczenie o kosztach w punkcie IV sentencji wyroku znajduje podstawę w treści art. 98 k.p.c. w zw. z art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755, 807, 956), wobec okoliczności, że powód był zwolniony od kosztów sądowych w sprawie z mocy prawa, strona pozwana jest zaś jednostką organizacyjną Skarbu Państwa, brak było podstaw do obciążania którejkolwiek ze stron kosztami sądowymi.